

Daniel Liljekvist
Utvecklingsledare
08-124 57 236.
Daniel.Liljekvist@ekero.se

Socialnämnden

Anhörigstödets prioriterade utvecklingsområden

Dnr SN15/74

Förslag till beslut

1. Socialnämnden beslutar ge Socialkontoret i uppdrag att stödja implementeringen av Socialnämndens plattform för anhörigstöd i verksamheter och hos utförare med återrapportering senast december 2016.
2. Socialnämnden beslutar ge socialkontoret i uppdrag att revidera plattformen för anhörigstöd med återrapportering senast december 2016.

Sammanfattning av ärendet

I driftbudgeten för 2016-18 beslutade Socialnämnden att utöka anslaget för anhörigkonsulent till Produktion Omsorg, för att på så sätt möjliggöra en högre tjänstgöringsgrad. I samband med beslutet gavs socialkontoret i uppdrag att i samband med behandlingen av 2016 års direktiv för Produktion Omsorg återkomma med information om anhörigstödets prioriterade utvecklingsområden.

I ärendet beskrivs tre prioriterade utvecklingsområden. För det första finns det behov att prioritera den fortsatta implementeringen av plattformen för anhörigstöd samt anhöriglänkarna. Socialnämnden har som beställare en roll att fortsatt betona verksamheternas skyldighet att medverka i denna utveckling. För det andra bör målgruppen vårdnadshavare till barn med psykisk ohälsa eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar undersökas. Slutligen bör Socialnämnden initiera en revidering av plattformen för anhörigstöd.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2015-12-21

Ärendet

Socialnämnden antog 2010 en plattform för socialtjänstens stöd till anhöriga som vårdar eller stödjer en närstående som är långvarigt sjuk eller som stödjer en närstående med funktionsnedsättning. Anhörigkonsulenten ansvarar för att utveckla

kommunens anhörigstöd till olika målgrupper samt implementera, samordna och följa upp att anhörigstödet utvecklas i enlighet med plattformen.

I och med beslutet att utöka anslaget för anhörigkonsulenten gavs socialkontoret i uppdrag att återkomma med anhörigstödet prioriterade utvecklingsområden.

Kommunens anhörigstöd hade inledningsvis främst fokus på anhöriga som vårdar eller stödjer en närstående äldre över 65 år som är långvarigt sjuk eller som har en funktionsnedsättning. Över tid har anhörigstödet i Ekerö kommun breddats till att även omfatta fler, med tydligast utveckling gällande anhöriga till personer med psykisk ohälsa eller psykiska funktionsnedsättningar.

Anhörigstödet i Ekerö kommun omfattar många delar. Socialkontoret har tillsammans med anhörigkonsulenten preciserat tre prioriterade områden som är väsentliga för Socialnämndens styrning av anhörigstödet fortsatta utveckling. De är: implementering av plattformen och anhöriglänkar, stöd till vårdnadshavare till barn med psykisk ohälsa och/eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar samt revidering av Socialnämndens plattform för anhörigstöd.

1. Implementering av plattformen och anhöriglänkar

Implementeringsarbete i socialtjänsten, dess verksamheter och samarbetspartners är en ständigt pågående process i och med att nya verksamheter kommer till, personalförändringar och chefsbyten sker samt att nya faktorer driver på utvecklingen. Behov finns att inom upparbetade forum fortsätta med implementeringen av plattformen för anhörigstöd samt redan etablerade anhöriglänkar. Detta för att kunna bibehålla kvaliteten som anhöriglänken innebär.

Anhörigkonsulenten har Socialnämndens uppdrag att arbeta med den implementering som berör samordning mellan utförare och verksamheter samt gällande förvaltning och utveckling av anhöriglänkar. Det arbetet pågår. Dock finns behov att i samband med detta från Socialnämnden, som beställare av tjänster, stödja implementeringen genom att tydliggöra utförarnas ansvar för anhörigstöd. Detta kravställs i dagsläget, men bedömningen är att det behöver påtalas av Socialnämnden ytterligare för att på så sätt återaktualisera frågan. Vidare bör det från beställarhåll tydliggöras till samtliga utförare att anhörigkonsulenten är en generell resurs för Ekerö kommuns socialtjänst, oavsett driftsform, och ej enbart tillgänglig för Produktion Omsorg. Samtliga utförare verksamheter inom socialtjänsten ska medverka i implementeringen av Socialnämndens plattform för anhörigstöd och anhörigkonsulentens uppdrag är att samordna samt utveckla det arbetet.

Vidare kvarstår det interna arbetet i socialkontoret gällande implementeringen av plattformen och socialkontorets ansvar för anhörigstöd. Detta uppdrag finns formulerat i Socialnämndens verksamhetsplan.

Ytterligare en del i implementeringsarbetet är att anhörigkonsulenten planerar för öppna utbildningsträffar till all personal som kommer i kontakt med anhöriga till medborgare som har kontakt med Ekerös socialtjänst. Det kan gälla personal i hemtjänst, på särskilt boende, handläggare på socialkontoret, personalen på vårdcentraler eller inom boendestöd. Målsättningen med utbildningarna är att höja

kunskaperna om vad anhörigstöd är och vad verksamheten kan göra för att stödja anhöriga och närstående. Konsulenterna planerar även för att erbjuda att tillsammans med utförare stödja och utveckla deras anhörigstödsarbete.

Från beställarens håll är det angeläget att stödja dessa möjligheter såväl gentemot utförare som socialkontoret, för att på så sätt påtala vikten av att personal deltar.

2. Stöd till anhöriga till barn/unga vuxna med psykisk ohälsa och/eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar

En målgrupp som aktualiserats under senare tid är anhöriga, främst vårdnadshavare, till barn eller unga vuxna som har psykisk ohälsa och/eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Anhörigkonsulenterna har under 2015 blivit kontaktade av ett flertal föräldrar som upplever bristande stöd och där de inte vet vilket stöd de kan få efter att landstingets Barn- och Ungdomspsykiatri har avslutat kontakten.

Det är sedan tidigare känt att närstående, främst vårdnadshavare, till barn med dessa särskilda behov kan uppleva ett behov av stöd. Detta gäller även anhöriga till unga vuxna inom samma målgrupp. Socialnämnden har ingen självklart ansvar gällande dessa närstående, utan främst beror det på om barnen omfattas av socialtjänstens stöd, exempelvis biståndsbedömda SoL/LSS-insatser.

Om och hur ett av kommunen inrättat anhörigstöd för dessa målgrupper kan bli aktuellt är för tidigt att säga. Socialnämnden har möjlighet att arbeta förebyggande för dessa målgrupper och möjlighet att inrätta ett biståndsbedömt anhörigstöd finns även, om så bedöms vara ändamålmässigt. Dessa vårdnadshavare och deras barn befinner sig mellan socialtjänsten, skolan och landstinget, där samtliga huvudmän har skyldigheter. Vidare har Socialnämnden sen tidigare ett formaliserat samarbete med skolorna i kommunen och landstinget gällande barn i behov av särskilt stöd och internt i organisationen pågår en översyn av samverkansarbetet mellan socialkontor och skolförvaltningen.

Därför går det inte i dagsläget att avgöra hur frågan ska avgöras. Däremot är det ett möjligt spår att undersöka om och hur denna målgrupp kan stödjas vid en revidering av Socialnämndens plattform för anhörigstöd, se nedan.

3. Revidering av Socialnämndens plattform för anhörigstöd

Plattformen antogs av Socialnämnden 2010. Plattformen pekade ut anhöriga till sex målgrupper som primära, utifrån det stöd som då erbjöds av kommunen och landstinget. Målgrupperna var äldre över 65 år, vuxna med psykiska funktionsnedsättningar, vuxna med missbruk, vuxna med funktionsnedsättning, föräldrar till barn med funktionsnedsättningar samt anhöriga till långvarigt sjuka.

Med hänsyn till det arbete som genomförts sen 2010 bör en översyn av plattformens innehåll aktualiseras. En översyn kommer då att fokusera på att revidera plattformen till med aktuell information, tillföra relevant information som tillkommit sedan den fastställdes och uppdatera berörda målgrupper.

Beslutet expedieras till

Socialkontoret

Produktionsenhet Omsorg

Mälaröarnas hemtjänst AB

Mälarö Omsorg AB

Adeocare AB

ProffsSystem AB

Vardaga AB

Frösunda LSS

Föreningen Lugnet

Lena Burman Johansson
Socialchef

Daniel Liljekvist
Utvecklingsledare